

Verslag overleg ministerie – 23 juni 2026

Aanwezig:

Namens het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW): mevrouw Elsinghorst en de heer Lureman en namens de FUMO de heer Hofstra en mevrouw Hendriks. Wij willen een aantal onderwerpen met hen bespreken om duidelijkheid te verkrijgen, dezen worden hieronder benoemd

1. Opleidingsbudget

Er is waardering uitgesproken voor het feit dat er nu een heldere definitie ligt van het opleidingsbudget. Voorheen was hierover onduidelijkheid, zoals ook eerder is gesignaleerd in de Algemene Ledenvergadering van ODNL. Wel is opgemerkt dat deze definitie te laat kwam voor opname in de kadernota en de begroting. Twijnstra en Gudde was het bureau die ons plan van aanpak heeft beoordeeld. In dat plan hebben we duidelijk omschreven dat wij tot de opleidingsgelden behoren ook de uren die medewerkers aan de opleiding besteden. Het bureau Ambient dat nu deze rapportages beoordeelt hanteerde de definitie van het A&O fonds en dan horen de uren van de medewerkers er NIET bij. Daardoor voldoet de FUMO niet meer aan de norm van 3% opleidingsbudget. Wij hebben ongeveer 200.000 euro extra nodig om te voldoen aan de norm, hetgeen niet is begroot voor 2026.

Het ministerie begrijpt dit punt en vraagt om in de komende voortgangsrapportage dit expliciet te benoemen en – belangrijker nog – hoe en wanneer verwacht wordt alsnog aan de norm te kunnen voldoen.

2. Kwaliteitscriteria en kritieke massa

In het document *Kwaliteitscriteria 3.0* wordt verwezen naar een lijst als richtlijn voor de verdeling van fte's over omgevingsdiensten. Deze lijst wordt feitelijk gepresenteerd als 'kritieke massa'. Vanuit de omgevingsdiensten is echter aangegeven dat deze lijst destijds niet met die insteek tot stand is gekomen en ook niet als zodanig is besproken binnen het IBP VTH.

In de eindnotitie *Robuustheid* is in bijlage 5 een tabel opgenomen met het minimaal adequate uitvoeringsniveau (114 fte / €15 miljoen omzet), die expliciet bedoeld is als leidraad voor het opstellen van uitvoeringsprogramma's en de financiële onderbouwing. In het Ambient-rapport wordt ook bevestigd dat deze bijlage ter inspiratie bedoeld was.

Het is de FUMO helaas niet gelukt dit onderscheid voldoende duidelijk te maken tijdens de consultatie. Hierdoor is de tabel uiteindelijk als harde spelregel voor robuustheid opgenomen in de kwaliteitscriteria, terwijl deze nooit is getoetst op toepasbaarheid binnen de bestaande uitvoeringspraktijk en ook geen aansluiting biedt op de activiteiten zoals benoemd in het generieke deel van de *Kwaliteitscriteria 3.0*. Bovendien is de tabel in deze vorm nooit besproken of vastgesteld binnen het IBP VTH.

De FUMO voldoet aan de schaalgrootte (conform veiligheidsregio) en het bijbehorende omzetcriterium, en werkt hard aan het voldoen aan de robuustheidseisen. De gehanteerde norm is echter niet getoetst op toepasbaarheid in de praktijk. In de uitvoering betekent dit dat wij, ondanks onze inspanningen, op onderdelen nog niet zelfstandig aan alle taken kunnen voldoen – bijvoorbeeld op het gebied van asbest.

Het ministerie herkent dit signaal niet direct en heeft om een nadere schriftelijke onderbouwing gevraagd. Deze onderbouwing zal worden meegezonden met de voortgangsrapportage, zodat IenW hierop adequaat kan reageren. Het ministerie geeft aan deze input in ieder geval te zullen betrekken bij de verdere uitwerking van de AMvB.

3. Financieringssystematiek en regionale beleidscyclus (RBC)

De aanvraag voor de subsidie roept de indruk op dat ook de financieringssystematiek en de regionale beleidscyclus (RBC) onderdeel zijn van de robuustheidseisen en per 1 april 2026 ingevoerd moeten zijn. Wij hebben uitgelegd dat de indruk bestond dat de nieuwe financiering systematiek verplicht zou worden gesteld. Daarbij hebben wij toegelicht dat het onmogelijk is om deze via de geëigende procedure binnen onze Gemeenschappelijke Regeling te wijzigen vóór 1 april 2026.

Het ministerie heeft verduidelijkt dat het subsidietraject via ODNL loopt en dat zij hier zelf beperkt zicht op hebben. In de AMvB is het financieringsmodel bovendien niet als verplichting opgenomen.

Ten aanzien van de RBC verwijst het ministerie naar de reeds bestaande verplichting in het Omgevingsbesluit. Daarin staan allerlei onderdelen die verplicht zijn binnen de RBC. Voor de invulling daarvan kan gebruikt worden gemaakt van de vastgestelde handreiking.

4. Gemeenschappelijke Regeling en terugneembaarheid van plustaken

De FUMO scoort op dit moment 'groen' op dit onderwerp, vanwege het bestaande frictiekostenbeleid. In dit beleid is echter niet vastgelegd dat plustaken niet mogen worden teruggenomen vanwege de impact op de robuustheid van de organisatie. Ook in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) is hierover niets opgenomen.

Mocht een dergelijke bepaling alsnog als vereiste worden opgenomen, dan vergt dit een aanpassing van de GR. Dit kost tijd, waardoor het risico ontstaat dat de deadline van 1 april 2026 niet haalbaar is.

Het ministerie geeft aan dat deze verplichting naar verwachting niet expliciet op deze manier in de AMvB wordt opgenomen. Tegelijkertijd geldt ook hier het uitgangspunt dat – indien niet wordt voldaan per 1 april 2026 – in de voortgangsrapportage moet worden toegelicht: *waarom* niet, *hoe* dit alsnog gerealiseerd wordt en *wanneer*.

5. Modelmandaat

Het modelmandaat wordt op dit moment niet als verplicht instrument voorgeschreven, maar geldt als hulpmiddel. De precieze verwoording hierover in de AMvB wordt nog toegezonden door de heer Lureman.

6. Realisatietermijn robuustheid (1 april 2026)

Indien een omgevingsdienst ná 1 april 2026 pas voldoet aan de robuustheidseisen (donkergroen), vraagt het ministerie om in de voortgangsrapportage duidelijk aan te geven **waarom** dit het geval is, **hoe** men verwacht alsnog te voldoen en **wanneer** dit gerealiseerd zal zijn.

Over eventuele consequenties of sancties bij het niet voldoen per 1 april 2026 is nog niets definitief te zeggen. Dit is mede afhankelijk van de behandeling in de Tweede Kamer. We krijgen wel de indruk als een onderwerp kort na 1 april 2026 alsnog wordt gerealiseerd dit geen probleem hoeft te zijn.

De aangekondigde AMvB ligt momenteel ter advisering bij de diverse (koepel) organisaties.

Actiepunten:

- In de voortgangsrapportage: toelichting opleidingsbudget + planning richting voldoen aan norm.
- Schriftelijke onderbouwing aanleveren bij signalering over kritieke massa in kwaliteitscriteria 3.0.
- Duiding geven aan status en invoeringsplanning robuustheid bij (eventueel) latere realisatie.